29ԸՆԹԱՑ ՍԷՆԷ Ն. 5004 1912 ՕԳՈՍՏՈՍ 1/14 ՉԱՐՇԷՆՊԻՇ 1 ԱՂԲԱԹՈՍ 1328 = 1 ՐԱՄԱԶԱՆ 1330

30 ԲԱՐՈՒ

ՄԷՋԼՍՈՒԱԻ ԱԽԹԱՐ

30 ԲԱՐՈՒ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'rue de Péra, Taxim, 65

Գնոցէ Փիյաթլարը — Սեպտեմբերի 6 այդրոր
Խրանպոլ իլի — Ղրուշ 60 — 35
Թաշրա իլի — » 85 — 45
Մէմալիքի հարիջ իլի փրանգ 20 — 10

ՉԱՐՇԷՆՊԻՒՔ ՎԷ ՃՈՒՄԱ. ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԷԼԻԻ ՆԷՇԻՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իրանաք իլի այրընա բազարլըգ օրանուր
Թուպ իսթիմիհեն մէհիսաբիպ՝ իհտատ օրանակ:

مجموعهٔ آخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԳՐԵՑ

Գ. Յ. Ս.

(5003 թիւէն շարունակութիւն)

Բարիզի ժողովոյն մէջ ի 615, Կլաթարիոս Բ. թագաւորին խնդրանաց համեմատ ամենէն առաջ հետեւեալը կը հրաչկոսի.— Եւ որպէս զի այս կանոնը ամենեն պահուի, որ հին պատուիրան մ'է, և հետգհետէ մշանջենաւորի, կը հրամայեմք թէ՝ ուր եպիսկոպոս մը վախճանի, հոն և ոչ այլուր Քրիստոսի յաջողոյ թեամբ մետրապոլէն պիտի ձեռնադրուի նա՝ որ նոյն պաշտօնին ժողովուրդէն և կղերէն մէջէն ընտրուած է առանց շահու և կաշառի եւ ոչ թէ մետրապոլիտական նանդինին կղերէն։

Ռէմսի ժողովը՝ գումարեալ ի 630 Տոմբսլերիոյի թագաւորութեան ատեն՝ իր հաստատած կանոնաց 25րդ յօդուածը կ'ըսէ.— Երբ եպիսկոպոս մը վախճանի, իրեն կը յաջորդէ տեղական կղերէն մին որ կ'ընտրուի ժողովուրդէն հանրային քուէարկութեամբ և կը հաստատուի գաւառային եպիսկոպոսներէն. հակառակ պարագային կ'արտաքսուի իր աթոռէն, զոր յափշտակած է յաւէտ քան թէ ժառանգած։ Իսկ անոնք որ ձեռնադրած են զինքը, պիտի դադարին երեք ամիս իրենց թեմերուն առաջնորդութենէն։

Թոլեթանոյի Դ. ժողովը ի 633 իր վճռոց 10րդ յօդուածովը կը հրամայէ.— Այսուհետեւ եպիսկոպոս չպիտի ձեռնադրուի, բայց եթէ կղերէն և ժողովուրդէն ընտրուելէն ետքը՝ նահանգին մետրապոլէն և գաւառային եպիսկոպոսներէն եւս ընտրուի։

Մեծն Կղեմոս կայսրը իր ժողովական հրովարտակներուն մէջ, ըստ Անդեքիս արքայի, կը պատուիրէ «Զմոռնալ սրբազան կանոնները։ Եւ որպէս զի Ս. Եկեղեցին յանուն Աստուծոյ աւելի ազատութեամբ վայելէ իր պատիւը, հաճեցանք այն եկեղեցական կարգադրութեան, որ եպիսկոպոսները ըստ սրբազան կանոնաց ընտրուին իրենց թեմերուն կղերէն և ժողովուրդէն։»

Հինկմարոս Ռէմսի արքեպիսկոպոսը ընտրեալ ի 845 կ'ըսէ.— Եւ որովհետեւ երկրիս իշխանը (Կարոլոս Բ. թագաւոր Գաղղիոյ և կայսր Գերմանիոյ) Աստուածային նախախնամութեամբ ստանձնեց եկեղեցական գործոց պաշտպանութիւնը, ամէն ոք պէտք է եկեղեցական աստիճանաց բարձրանայ՝ Իւր հաւանութեամբ, ժողովրդեան ընտրութեամբ, և նոյն գաւառին եպիսկոպոսաց հաստատութեամբ։

Ս. Իվ (Yves) Շարթրի եպիսկոպոսը, իր 63րդ նամակին մէջ կ'ըսէ.— Պէտք է չհաւանինք եպիսկոպոսի մը ընտրութեան, բայց եթէ երբ մէկը ընտրուի կղերէն և ժողովրդէն, և հաստատուի մետրապոլտական ժողովէն համաձայնութեամբ թեմական եպիսկոպոսաց։

Ս. Բեռնարդոս իր 13րդ նամակով կը յորդորէ Ոնորիոս Պապը հաստատելու Քարթալանիոյ եպիսկոպոսին ընտրութիւնը, որուն մէջ կ'ըսէ. կղեր և ժողովուրդ հաւասար ձայնիւ և քուէով համաձայնած են։

Այս կանոնները հաստատողներուն ամենքը, ինչպէս արդէն ընթերցողներուն ծանօթ է, Քրիստոսի և Առաքելոց աշակերտներ են, Եկեղեցւոյ Ս. Հայրեր, Մրբազան Քահանայապետներ և հոգեբուղխ եպիսկոպոսներ, որոնց գիրքերը Թերզեան կաթողիկոս կարելի չէ որ Բրօբականտայի դպրոցին մէջ կարդացած չըլլայ։ Ուստի անոնց պարունակութեանը տեղեակ ըլլալով՝ Հռոմայ մէջ Սինոդ գումարել և առանց ժողովրդային ընտրութեան ինը թեմական եպիսկոպոսներ ձեռնադրել՝ ոչ ապաքէն զարհուրելի անօրէնութիւն է, և Ս. Հարց աւանդութիւնները ոտքի տակ առնել, որոնցմէ ընթացած է Քրիստոսի Եկեղեցին մինչեւ տասներորդ դար. և անկէ ետքը Հռոմ ձեռք զարկած է բոլոր եկեղեցական իշխանութիւնները իր վրայ կեդրոնացնելու. և Եկեղեցւոյ պաշտօնէից ընտրութիւնը իրեն վերապահելու։ Թէեւ այս Սինոդը չյուսացուիր որ Հռոմէ հաստատուի, վասն զի, բացի 9 եպիսկոպոսաց ապօրինի ընտրութենէն, կը լսուի թէ իր ձեռնհասութենէն վեր խնդիրներով եւս զբաղեր է, թող որ Հռոմի հակառակ է Արեւելեայց Պատրիարքական Սինոդները հաստատելու, որոնք յաւէտ կը ծառայեն իր ազատութիւնը կապելու։ Օրինակ մեզի 1736ին ի Լիբանան գումարուած Մարոնցւոց պատրիարքական Սինոդը, զոր հաստատելուն բիւրիցս ղրկեցած է Հռոմ, վասն զի անոր զօրութեամբ Մարոնցիք այսօր «Մենք Լիբանանու ժողովը ունինք» ըսելով, կը հակառակին Հռոմայ ինչ ինչ հրամաններուն։

Արեւմտեան Եկեղեցին շատ դիւրութեամբ համակերպած է Հռոմայ կեդրոնացուցիչ դրութեան, բայց ոչ Արեւելեանը, մանաւանդ թէ անոնց Ս. Հայրերը չեչած են իրենց իրաւանց վրայ Փլորենտեան Տիեզերական Ժողովոյն մէջ ի 1439, երբ Պատրիարքական Աթոռոց դասակարգութիւնը կ'որոշուէր և առաջնութիւնը Հռոմայ Աթոռոյն կը տրուէր, որոնք նախատեսութեամբ փութացած էին իբրեւ երաշխիկ ապագային՝ վճռոյն ստորագրելու «Ի քաց առեալ՝ այսինքն ամէն առանձնաշնորհութիւնները Արեւելեան Պատրիարքաց»։

Այս վճռոյն վրայ բոլոր Արեւելեան Կաթողիկէները չորս որակ սկսած են ճանչնալ Հռոմայ Քահանայապետին վրայ. Պապ աշխարհի, Պատրիարք Արեւմտեայց, Մետրապոլիտ Իտալիոյ, Եպիսկոպոս Հռոմայ։ Բայց այս չորս սրակներէն միայն առաջնոյն հետ առընչութիւն ունին Արեւելքի Կաթողիկները, այսինքն կը ճանչնան միայն Հռոմայ Քահանայապետին Պապութիւնը, որ է երեւելի գլուխ Եկեղեցւոյ և այն ի հաւատոյս միայն։ Թէեւ Վատիկանու Տիեզերական Ժողովը գումարեալ ի 1869-70 Պապին գլխաւորութիւնը բարեկարգականին վրայ եւս տարածեց, ինչ որ հետեւանք եղաւ Անոր անսխալութեան, որուն համար յատկապէս գումարուած էր այդ ժողովը շատ մը անթէմ եպիսկոպոսներէ, տարիներով առաջ յատկապէս ձեռնադրուած, զոր հաստատեց այն առթին համար միայն՝ երբ նա յԱթոռոյ վճռոյ մը արձակէ. բայց որոնք են անոր պարագաները... Աթոռին վրայ նստած՝ թէ ոչ անոր վրայ ոտքի կեցած պահն... տակաւին չենք գիտեր։ Հանդերձ այսու մենք զայն կ'ընդունինք իբրեւ հաւատոյ մաս, ինչպէս նաեւ անոր հետեւանքն ալ վերապահութեամբ մը, թէեւ բլլայ այն անկատար ժողովոյ մը վճիռ, թէեւ բողոքած ըլլան այն վարդապետութեան դէմ յատենի ժողովոյն Տէօլլինկէրներ, Սթրոսմայէրներ, Տիւբանլուներ և Բլասներ և անոնց հետեւորդ 200 եպիսկոպոսներ, ոմանք ալ յաւելումով մ'ընդունած են, որոնց թեմերը Հռոմ ապա մասնաւոր պատուիրակներ ղրկելով՝ վճռոյն պատճէնը բռնի ստորագրել տուած է։ Զենք դիտեր թէ ժողովքէն դուրս ստորագրուած վճիռը ինչ կարեւորութիւն կրնայ ունենալ, և առանց միաձայնութեան՝ հաւատոյ մաս կրնա՞յ արդեօք հաստատուիլ։ Իսկ բարեկարգականի մասին վերապահութիւն ըսածնիս այն է թէ՝ տրուած բարեկարգութիւնը բաւական է որ ընդհանուր եկեղեցւոյ համար բլլայ, ինչպէս ամէն հաւատոյ մասերը, և ոչ միայն Հայ-Կաթողիկէից համար, մեզի այն ալ ընդունելի է։

(Շարունակելի)

ԹԷՐԶԵԱՆ ԳԱՐԱՊԱՅԾԱՌԻՆ

=×=

ՄԵՂԱՑ, ԵՐԻՑՍ ՄԵՂԷՑ,
ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԵՍ ԲԻՒՐ ՄԵՂԱՑ

Գահընկեց պատրիարք և, «ինատբէրն հադգը իշին» կաթողիկոսական աթոռին կոչած Թերզեան էֆէնտիի հակաքրիստոնէական վարմունքները, այլեւս ինձի պէս շատերուն և գուցէ ամբողջ Կաթոլիկ-Հայ հասարակութեան տիրի տուած են զզուանքով յիշել իւր անունը և բանադրել ամէն անհատ իւր իշխանութեան գտնուած բերանին՝ այեւս չարտասանել այդ զզուանաց առարկայ եղող Թերզեան անունը. բայց ներողութիւն ո՞վ Թերզեան Գերապայծառ, Ձեր նկատմամբ վերջին ընելիքներս ըսեմ, և կամ վերջնական խոստովանութիւններս ընեմ, այնուհետեւ իմ ի խորոց սրտէ մեղանիս պիտի գոչեմ առաջի ամբողջ անոնց, որոց որ կամենաք, յետ այնմ այլեւս անուշնիդ բերանս չառնելու պայմանաւ։

Անընդհատ կարդալով՝ արդարութեան և ազգային իրաւանց պաշտպան «Մէճմուաի Ախբար»ն, և երբեմն «Կաթոլիկէ Արձագանգ» կոչուած մոլորեցուցիչ թերթը թղթատելով և ներկայիս բոլոր Կաթողիկէ Հայոց համար խնդրոյ առարկայ եղող Թերզեանական հարցն այլեւս զզուանաց աստիճանին հասած կը նկատուի, այնպէս որ համարեա՝ բոլոր Ազգիներզեանականներ ըստ արածին «արսրզուան ըրղլնը ստիրն ալ» ըսելով մեկուսացած են. չկան ոչ առաջուան բուռն ցոյցերն, ոչ խօսքերն և ոչ գրգռումներն։ Այս երեւոյթներն գուցէ քաջալերութիւն տան Թերզեան Գերապայծառին ի լուր աշխարհի գոչելու, «Թէ ամբողջ ազգ մը յաղթեցի և ամենուն բերանը պապանձեցուցի»։ Ո՛վ Թերզեանդ, դու մնա՛ այդ յուսախափ և պարծենկոտ փառասիրութեանդ մէջ, իսկ ազգն ալ մլտմիտ և հանգիստ սպասողական դիրքի մէջ, ըսելով որ, «խենդենալու ատիճան բուռն ցանկութեամբ ամենաարժանաւորագոյն կարծածնիս բարձրացուցինք Պատրիարք-Կաթողիկոսական գահու վրայ, բայց ինքն՝ իւր անարժանութիւնն ընդհուպ ցոյց տալով, անկումն մեծ քան զբարձրացումն, Պատրիարքութեան դահէն վար առինք չնորհիւ բարեմիտ Կառավարութեան. և մինչեւ Հռոմայ արդարադատ վճիռն ստանալը, Հաւիսի նման, ինչպէս նա Աղաէտոյնին պալատը, ինքն ալ Կաթողիկոսարանի անկիւնի մը մէջ թող փտի՛ւել «Նայ Կաթողիկոսի անուամբ եւեթ գունաւորեալ»։ Հոգ չէ թէ այդ բանտարկուած վայրէն օր աւուր մի մը պատգամներ կը տեղացնէ իւր հրատակներուն և կամ չահախնդիր կեղծաւորներուն. իրեն մերկապարանոց ընդդիմադիրներուն ալ նորանոր բանադրանքներ կը հասցունէ, ո՛վ է այդ բաներուն կարեւորութիւն տուողն։

Ժամանակներ անցան և գուցէ շատ անորոշ ժամանակներ ալ անցնելու են այս խայտառակ դրութեամբ, ո՛վ Թերզեան. մինչեւ ե՞րբ պիտի յամառիս այդ ատիճանիդ և եկեղեցական պաշտօնիդ անհամապատասխան դիւական կրքիդ մէջ. մրթէ ձեռքդ ունեցած Ս. Աւետարանէն խապառ հանած և ոչնչացուցա՞ծ ես այն ստուածային պատգամներն զորս ինքդ տարիներէ ի վեր կոչուած ես, Քրիստոսի փարախին մէջ գտնուած հաւատացելոց քարոզելու. ինչո՞ւ և որո՞ւ համար ըսուած է. «Եղիէ և լաւրդ դէմ խէթ մ'ունիս, թող պատարագդ և գնա՛ հաշտուի՛ր,» և կամ ստուածային ամենամեծ պատգամ սէրն արդեօ՞ք սուցուցիր սրտիդ մէջ։

Ալ բա՛ւ է ո՛վ Թերզեան, զգաստացի՛ք քանի ուշ չէ, և առիթ մը՛ տաք որ ամբողջ կրօնասէր ժողովուրդ մը Ձեր գայթակղալից օրէնսկներուն չնորհիւ կասկածանքով վերաբերուի դէպ ի եկեղեցական հովիւներն և ի վերջոյ դէպ անկրօնութիւն դիմէ. ընդունեցէք որ ժողովուրդը չարաչար սխալուած է զՁեզ Հովուապետ ընտրելով. հետեւաբար իրեն արդար իրաւունքով ալ կ'ուզէ այդ պաշտօնէն հեռացնել որպէս զի սխալման յանցանքը քաւած բլլայ։ Այո՛, սխալուեցաւ ամբողջ Կաթոլիկ Հայութիւնը, նոյն իսկ անխտիր ընդհանուր Հայ ազգը, Սապաղեանէն յետոյ զՁեզ միայն արժանաւոր թեկնածու նկատելով. և բնական էր որ պիտի սխալուէ՞ն այդ ընտրութեան մէջ, քանի որ Դուք, Ձեր պարզ եկեղեցական ժամանակամիջոցին, հակաքրիստոնէական և հակազգային վարմունքնիդ անեղմարելի դարձուցեր էիք ընդհանրութեան համար. թէեւ գտնուած են զՁեզ մատէն ու խորէն ճանչցող եկեղեցական և աշխարհական անհատներ, որոնք համեստ կերպիւ աշխատած են վիժեցնել Ձեր ընտրութիւնը, սակայն դժբաղդաբար չեն կարողացած յաջողիլ. քանզի կասկածելի նը-կատուեցան, ոմանք անձնական թշնամիներ անուանուեցան, ոմանք չահախնդիրներ և ոմանք բացարձակապէս խղճամիտ և օրինաւոր պատ մը ընտրուելու ընդդիմադիրներ նկատուելով, իրենց խօսքերն «Ձայն բարբառոյ յանապատի» մնացին։

Արդ՝ ամենքուն հաստատ համոզումն է, որ Դուք ազգասիրական ճարպիկութիւն ունեցէր էք եկեղեցական աքեմի տակ, լաւեւս Քրիստոսի անունով շատ մը գայթակղալից դերեր խաղացէր էք. բայց քանի որ այդ ազգասիրական դիմակը Ձեր ձեռքով իսկ պատռեցի՛ք, ազգը իւր անվրդովութեան վճիռն արդէն առաջարկած է. համոզուեցէք որ ամէն սնոտի յոյսերնիդ ի դերեւ պիտի ելլեն։ Ուրեմն ես յօդուածագիրս, ըլլալով Ձերմ Կաթողիկէ

մը, անկեղծօրէն ցաւելով վիճակնուդ վրայ, անարժանաբար խորհուրդ կուտայի, որ քաջութիւն ունենաք նոյն ազուէսական ճարպիկութեամբ Ձեր վիճակին ելից ճանապարհ մը գտնալ: Փորձով տեսաք որ բոլոր ճիգ ու ճգունքնիդ ի դերեւ ելան, ոչ դրամական ուժով, ոչ կրօնական ձեւի տակ ո և է ազդեցութիւն մը չունեցաք. իրաւախոհ և ազնիւ եկեղեցականներ կախակայեցիք, զանոնս անիրաւաբար անպատուեցիք, զանոնս հեռաւոր վայրեր հեռացուցիք իբր աքսորական. ամբողջ ազգի կողմէ ընտրեալ պատուաւոր անձնաւորութիւններ անպատուեցիք և անլուր լուտանքներ տեղացուցիք իրենց հասցէին, անկրօննե՛ր, հերետիկոսնե՛ր և փրոտածներ անուանելով, բացարձակ կերպիւ համարձակեցաք Կաթողիկէութենէ չեզոքացնել. վայրկեան մը իսկ չխորհեցաք թէ զայնս վանելով և չեզոքացնելով ամբողջ ազգը և նոյն իսկ ինքզինքնիդ վրարնաած և չեզոքացուցած կը լինիք. քանի որ այն միեւնոյն անձնաւորութիւնք ազգէն օրինաւորապէս ընտրեալներն ու ներկայացուցիչներն են, և որոնք ազգի փոխանորդութեամբ զՁեզ բարձրացուցին, մինչեւ ի Պատրիարքութիւն:

Ձեր ամէն ի գործ դրած միջոցներն ոչ մի ազդեցութիւն չըրաւ հասարակութեան վրայ. բայց կարողացաք միմիայն Ձեր ձայնը լսելի ընել տալ կարգ մը գձուձ կղերներու, չկարդալ, լաւ եւս չստանալ «Մէճմուաի Ախպար» թերթն. հաւատացէք որ այդ կղերներն արդէն Ձեր նախորդաց հրամաններու ազդեցութեան տակ ակամայապէս կ'ստանային այդ ազգօգուտ և Կաթողիկէութեան միակ պաշտպան թերթն. հետեւաբար Ձեր արգելքն իրենց արծաթասիրական ախորժակն գըրգռելով ամենայն յօժարութեամբ մերժեցին երկար տարիներէ ի վեր ստացած «Մէճմուաի Ախպարն». իսկ դուք ստոյգ միայն Ձեր բորբոքուած սրտին կարողացաք յագեցում տալ, այսինքն նիւթական հարուած տալով մի անհատական մարդու Յովհաննէս էֆ. Թօլայեանի, Ձեր հաշուով վրէժ լուծած եղաք ընդհանուր ազգէն, քանզի միայն Թօլայեան էֆէնտին է որ անձնուիրաբար և հանդերձ նիւթական զոհողութիւններով հասարակութեան իրաւանց պաշտպան կանգնած է թէ կրօնական և թէ ազգայնական տեսակէտներով: Թօլայեան էֆէնտիի համար թող պակաս ըլլան այն ինչասորդ և կրօնասէր ըլլալէ աւելի շահասէր և արծաթամոլ կղերներու նպաստն. ազգը օր ըստ օրէ աւելի գնահատելով «Մէճմուաի Ախպար» թերթին արժանապատուութիւնն և օգտակարութիւնը, ըստ այնմ ալ եւս առաւել բազմացնելով բաժանորդագրութեան թիւն, պիտի քաջալերէ և խրախուսէ որ միեւնոյն ուղղէն շարունակէ դեռ երկար տարիներ, ինչպէս որ երեք ամբողջ տարիներ բոլորած է:

Յ. Մ. Գ.

ԷՎՐՈՊԱ ՆԷ՛ ՏԻՒՇԻՒՆԻՒԵՕՐ

Թան ղազէթասը, «Պուհրանը Օսմանի» սէրլէվհասը ալթընտա աթիւտէքի մէգալէյի նէշր իթմիշ տիր. «Ճավիտ վէ Թալէաթ պէյլէրին Սէլանիկէ ազիմէթի՝ վուգուաթը հէվմիյէտէն տիր: Պունլարըն, շէհրի մէզքիւրտէ պիր մուխալիֆէթ մէրքէզի թէէսսիւս իւէյլէմէկ իւէմէհէճէքլէրի տէ պիր մէսէլէ տիր: Իթթիհատըն էն ֆաալ իքի րէյիսինին չէօլէ պիր գարըշըգ զէմանտա սէրպէսթճէ կիթմէլէրինէ հիւքիւմէթճէ նա՛սըլ միւսաատէ օլունտըղը՝ շայանը թէաճճիւպ տիւր: Լաքին ինթիմալ քի վիւքէլա՝ մէշրութիյէթտէն միւմքիւն մէրթէպէ շաշմագ իսթէմէիօրլար: Ղազի Մուխթար փաշա՝ սիւնկիւլէր իլէ մէպուսլարը ատըշարը չըգարմագ իչին, թէտապիրը շէտիտէ իթթիխազ իթմէք իսթէմէմիշ տիր: Անճագ պունլարըն շիքայէթլէրինի սոնրա տինլէմէք իւզրէ քէնտիլէրինէ ուզագլաշմալարը իչին մէօհլէթ վէրմէյի թէրճիհ իթմիշ տիր: Զաթէն քէշֆ օլունտըղը վէճհլէ, Զաթը Շահանէ՝ հէյւէթի վիւքէլայը միւտաֆաա իթմէքտէ տիր: Պունու Խաթթը Հիւմայունտա տախի իշար իյլէմիշ, վէ Մէճլիսի Մէպուսան րէյիսինին բրօթէսթօսընը տինլէմէք իսթէմէմիշ տիր:

«1908տէն պէրի իլք տէֆա օլարագ պիր Բաարիշտան՝ քէնտի միւրատընը աչըգտան աչըգա պէեան իտիեօր: Շիւպհէսիզ գայինէ պունտան իսթիֆատէ իտէճէք տիր: Վիլայէթտա խալիֆանըն բրէսթիժինէ խալէլ կէլմէմիշ տիր: Պու րէօթիմի հիտատա արմագ՝ մէշրութիյէթ ալէյհինտէ տէյիլ տիր: Պունտանլա պէրապէր պու հէնի պիր վուգուաթ տըր: Գօմիթէնին մուխալիֆէթ իչին պիր չօգ բրօժէլէրի վար տըր, Ֆագաթ պունլարտա նէ՛ տէրէճէ մուվաֆագ օլաճաղը պիլինէմէզ: Գօմիթէ, էվվէլ էմիրտէ Մէճլիսի ումումինին ֆէսխի գարարընտան հիւքիւմսիւզ տատ իտիեօր. սանիէն՝ էհալիյի տէ պունտա թէշվիգ իյլէեօր: Գօմիթէ՝ Մէճլիսի ումումիյի հէնիտէն թօպլանապիլէճէկի ֆիքրինտէ պուլունմագտա տըր. Ֆագաթ նէ՛րէտէ. Իզմիր, Սէլանիք վէ Էտիրնէ ասաքիրի՝ գօմիթէնին ալէյհինտէ տիրլէր: Իզմիր գումանտանը, Բօրլատէնթօ 48 սաաթա գատար աազըրլանմալըգը Թագտիրտէ, ասաքիրին Սթանպօլ իւզէրինէ իւրիւյիւշլէրինի թէլէկրաֆլա պիլտիրմիշ տիր: Վագթիյլէ գօմիթէնին օրկանը օլան Սէլանիկին Էնտէբանտան ղազէթասը՝ սօն կիւնլէրտէ պէր վէճհի աթի եազմըշ տըր. «Մաթպուաթըն սէրպէսթիյէթինէ, ումումի իճթիմալարըն սէրպէսթիյէթինէ մանի օլան գանունլարըն, խուսուսիլէ 29 նաշընտան 45 նաշընա գատար օլան գայտը միւլիմլէրին սաքըլըկինէ տաիր օլուպ, չու էնճամէ Մէճլիսը ռեայէթ պուլունան գանունլարըն իլղասընը մէմլէքէթ անտամիմ պէքլէմէքտէ տըր: Մէմլէքէթէ ազ չօգ զարարը օլան պու գանունլարըն գապուլինէ գարշը տաիմա բրօթէսթօ իթմիշիզ տիր, լաքին Ֆէվգէլատէ հէյէճանը մուճիպ օլան վէ րէք չօգ հազզը չիքնայէթլէրէ սէպէպիյէթ վէրէն գանունը ասքէրի՝ Մէճլիսի ուսանն Թարաֆընտան գապուլ իտիլմէմէլի տիր: Պու սուրէթլէ չիմտիյէ գատար հազըրգի պիր խէլէճան իչինտէ պուլունան պիննէրճէ Ֆամիլիա րէտէրլէրի թէսկին իտիլմիշ օլաճագ տըր: Շու հալտէ գօմիթէնին մուզաֆֆէրիյէթի իչին պիր էսաս մէվճուտ տէյիլ տիր: Տիկէր Թարաֆտան Արնաւուտլուգ իսեանը տէվամ իտիեօր, վէ էնտիշէպախշ օլաճագ տէրէճէտէ եայըլըեօր: Հիւսէյին Հիլմի փաշա, Թան ղազէթասընըն մուխապիրիյլէ միւլագաթընտա, «Շիմտիյէ գատար կէլէն գայինէլէր՝ Արնաւուտլարա գարշը տաիմա գուվվէյի ճէպրիէ գուլլանմըշլար տըր: Պիզ իսէ, ասըհէրվէրանէ, հիմ ու միւլայիմէթ իլէ հարէքէթ իթմէք իսթէեօրուզ» տէմիշ տիր: Բէք ալէ, Ֆագաթ պու վասըթալարըն գուլլանըլմասը՝ հիւքիւմէթի, իմթիհանլար վէրմէք խուսուսընտա րէք ուզագլարա կէօթիւրէպիլիր. սալ պէօյլէ թէհլիքէ տէ պունտա տըր, վէ գօմիթէնին թէհլիքէլէրինտէն տահա վէխիմ տիր:»

*** Իւմանիթէ ղազէթասընտա, խաթիպը չէհիր Ժորէս՝ նէշր իթտիկի եէնի պիր մէգալէտէ տէյօր քի, «Եկէր հէնի Մէշրութիյէթ րէժիմի Թարաֆտարլարը՝ տէվլէթին պիրլիկինէ խալէլ կէթիրմէմէք Արնաւուտլարա իմթիեազլար պախշ իտէպիլիրլէր իսէ, պու մէմլէքէթ իչին ֆայտէլի օլուր: Պու հալ, հէնի րէժիմին գուվվէի հաէաթիյէսինի իսպաթ իտէճէք վէ Կէնճ-Թիւրքլէրի, Ֆիքրի գուրուր վէ ինհիսարտան վազ կէչիրէճէք տիր: Պիլաքիս Կէնճ-Թիւրքլէր իլէ միւթէտիլ մէշրութիլէր արասընտա թէսիսին օլունմագ իսթիլաֆաթ գուհուր իտէրսէ, մէմլէքէթ տէրհալ տիւշմէնլէրինինին զաղաղը էլինտէ գալաճագ տըր: Արնաւուտլար, քէնտիլէրինին իֆրաթ տէրէճէտէքի մէթալիպլէրինտէն ճէսարէթ ալարագ, վազիյէթին հաքիմի օլաճագլար տըր: Արնաւուտլուգտա քէնտի րէգապէթճուլուգունէ նուֆուզլարընը իլէրի սիւրմէքտէ օլան էճնէպի հիւքիւմէթլէրի՝ ազ սօնրա օրատա եէրլէշէճէքլէր տիր: Ավուսթրիա վէ Իթալիա հաւէտալէ պիրպիրի իւզէրինէ նէզարէթ իտիեօրլար: Օսմանլը մէշրութիյէթ րէժիմինին պաշա չըգտամասը՝ Թիւրքիանըն մահվընա սէպէպ օլատուգտան պաշգա, Եվրոբատա րէք վէխիմ միւշքիլաթա սա իչարէթ օլաճագ տըր: Տիկէր Թարաֆտան իթթիհատը սաքերի՝ Արնաւուտլարըն մէթալիպլէրինէ գորգմանա պաշլամըշ տըր:

«Եկէր Էրմէնիլէր, պէյն էլ մասըր իթթիհատ, իթիլաֆ վէ ֆիրգալի բօլիթիգաորնա հարամ իթմէզլէր իսէ, պէօյլէ պիր խէթա իճրա իթմիշ օլուրլար: Էրմէնիլէր, հէնի րէժիմտէն տախմա խօշնուտ գալմամըշլար տըր: Հիւքիւմէթէ տահա զիատէ ֆաալի սուրէթտէ իշթիրագ իթմէլէրի, վէ պու իշթիրագ իչին թէմինաթը գավիյէ իսթիհսալ իչէմէլէրի հազզ վէ վազիֆէլէրի իճապընտան տըր: Եսկի մէբրուհ ռէժիմի կէրի կէթիրմէմէք իչին պիր թէսվիէյի սուրէթլէրիյէ մայևին օլմալը տըրլար: Էրմէնիլէր, պիզ, Յրանսըզ սօսիալիսթլէրինին, քէնտիլէրինի էն ֆէնա սաաթլարտա միւտաֆաա իթմիշ օլտուգըմըզը պիլիրլէր, վէ պիզէ, նիչէ ռէֆագար պունտան աօլայը չիւքրանիյէթլէրինի իզհար իյլէմիշլէր տիր:

«Եկէր պու խաթըրէ, սէօզիւմիւզիւ ճիւզիճէ Թաաթիգ իտէրսէ, Կէնճ-Թիւրքլէրէ գարշը գարագանէ բօլիթիգա իթթիխազ իթմէյիպ, հէնի րէժիմին թաագվիյէսինէ վէ իսլահընա չալըշմալարընը րիճա իտէրիզ:

«Հէր նէ օլուրսա օլսուն, տէօրթ սէնէ գարֆընտա, հէնի րէժիմ սայէսինտէ ազիմ թէրագգըյաթ հասըլէ կէթիրիլմիշ տիր: Բէաֆֆէյի մէշրութիյէթ թէբլիղլէրին սամիմի իթթիհատը, հէր չէյի հէնուզ գուրթարապիլիր: Արնաւուտլարըն մէթալիպինի, սէպաթ իլէ գարշըլագ պիր լիպէրալիզմ» իլէ թէսկին իթմէք լազըմ տըր:

*** «Ժուրնալ տէ Տէպա», պունտանտան պաշգա իթալիկի սրրատա տէեօր քի, «Դարտան Մէճլիսի մէպուսլարընըն, հիւտէթլէրի կէչտիքտէն սօնրա էվլէրինէ ավտէթ իտէճէքլէրի զամանա իւտիտ իտիլմէքտէ տիր: Ճավիտ վէ Թալեաթ պէյլէր կիպի զէվաթ, իկիտաէ մէմլէքէթլէրինէ հազգըլի խըտմէթլէրտէ պուլունմաճագ սիհասի՞ մի եօգսա ալէքթաթօրլըզմ մէյլիյի բօլիթիգայը՞ մը օլտուգլարընը, պու սըրատա կէօսթէրէճէքլէր տիր: Եկէր միւմաթիլէյհիմ, մէմլէքէթին մէնաֆիի ալէյհինէ՝ քէնտի ֆըրգալարընըն նաֆի իզզէթը նէֆսլէրինին մէնաֆիինէ թէրճիհ իտէրլէրսէ, հիւքիւմէթին թէճէտտիւտ վէ թէրագգըյընա, սուրհ վէ միւսալէմէթ տահիլինտէ չալըշմագ իչին մուխալիֆէթը չէփտէյէ վազ կէչմէլէրի լազըմ կէլիր: Եօգսա Թիւրքիյայը, էճնէպի միւտախէլէսինի ինթաճ իտէճէք թէհլիքէլէրէ աթաճագլար տըր: Եկէր պու միւտախէլէ վագը օլուրսա, նէ՛ րէյյէ վարաճագլարը, նէ՛րէտէ տուրաճագլարը քիմսէ քէշֆ իտէմէզ:»

Մէճմուա.— «Տէպա»ընըն պու նաշիհաթը Ալլահ վէրէ տէ իշիտիլէ իտի:

ՏԷՀՇԷԹԼԻ ԶԷԼԶԷԼԷ
ՎԷ
ԵԱՆԿԸՆ ԽԱՍԱՐԱԹԸ

Մէմլէքէթիմիզին պիւթիւն տախիլին գարըշըգլըգ մէվճուտ օլտուղու, խարիճէն տէ մուհարէպէյէ հէնուզ պիր նիհայէթ վէրիլէմէտիկի հալտէ, զաթէն խարապինիզ քի, զէլզէլէ էքսիք իտի. օ տա քէնտիսինի կէօստէրտի կէլիպ, Ֆէլաքէթի, պէտպախթլըղը պիր գաթ տահա արթըրտը:

Թէլէկրաֆ թէլլէրինին գըրըլմըշ օլմասընտան մէտայի, իլք տագիգատա ֆէլաքէթին վէխամէթինէ տաիր մալումաթ ալընամամըշ իտի: Լաքին րէյսէրէյ էՍթանպոլա կէլէն եօլճուլարըն վէ կէօլէրիյէ Ֆէլաքէթի կէօրէն չահիտլէրին վէրտիքլէրի մալումաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, զէլզէլէնին աղըր մէրքէզի, Մարմարանըն չըմալի սէվահիլի իւզէրինտէ Ջանագ-գալէ վէ Կէլիպօլը Թարաֆլարը օլմըշ. վէ Մարմարանըն պիւճիւմլէ լիմանլարընտա վէ ճիվար քէօյլէրինտէ րէք չօգ խասարաթ վուգուա պուլմուշ տըր: Սարգրնթըլար, խաֆիֆճէ պաշլամըշ, կիթտիքճէ արթմըշ օլտուղունտան, էհալի խանէլէրինի թէրք իթմէյէ մաջպուր գալմըշ օլմասըյլա, նուֆուսա թէլէֆաթը, նիսպէթէն րէք չօգ օլմամըշ տըր: Էհալի, պինալարընըն եըգըլաճաղընա աշըգատան սէյիրճի օլմուշ տըր:

Ջանագ-գալէ.— Ճումա իրթէսի կինի Ջանագ-գալէտէն Սթամպօլա կէլէն պիր եօլճը, չէհրը մէգգիւրտէ վուգու պուլան խասարաթ հագգընտա զաւէթ մէրգլը թաֆսիլաթ վէրմիշ տիր:

Օրատա սաաթ գէլգէլէ, Սթամպօլտա հիսս օլունան կիպի, սապահ սաաթ 3.30-տա հիսս օլունմըշ, եաքին 30 սանիէ տէվամ իթմիշ տիր: Հարէքէթ, եավաշտան պաշլամըշ, կիթտիքճէ շիտտէթ քէսպ իթմիշ, վէ եինէ ազալմըշ տըր:

Ջանագ-գալէ թէմամէն խարապ օլմըշ, պիր չօգ մահէլլէրտէ գայնար սուլար ֆըշգըրմըշ, վէ մաւախարէն ֆըշգըրտըգլարը չամուրլարտան գայըպ օլմուշլար տըր: Բինալարը պինալարը պէօյլէ պիր գըլմը քէամիլէն եըգըլմըշ տըր: Էն զիատէ խասարաթ, պինալարըն սահիլէ նազըր օլան եիւզ Թարաֆլարընտա վուգու պուլմըշ տըր: Պազը ատէնիլէ նազըր էվլէրին եիւզ Թարաֆը քէամիլէն եըգըլմըշ վէ գարա Թարաֆընտա պիր գարար օլմամըշ տըր: Տիկէր խանէլէրին տէօրթ տիվարլարընտա հիչ պիր գարար օլմամըշ, Ֆագաթ իչէրիսի քէամիլէն եըգըլմըշ տըր: Ջանագ-գալէտէ սագաթլանմըշ հիչ պիր պինա գալմամըշ տըր: Պիր ճամի քէամիլէն եըգըլմըշ, Ֆագաթ մինարէսինէ զարար օլմամըշ տըր: Պիր Րում քիլիսէսի եըգըլմըշ, սաաթ գուլէսինին իսէ Թարաֆընըն նըսֆը՝ հարէքէթին շիտտէթինտէն եարըլըպ ատըլմըշ, բըլըթլըր պօյընճա գէմին պիր չօգ հէրլէրինտէ չաթլամըշ տըր: Պիւթիւն սօգագլար խարապաթ իլէ տօլմուշ տըր: Եարալըլար որըն տըթընտան, —պու մալումաթը վէրէն մուխապիրին կէօրտիւկիւ իլք տագիգալարտա— 4 նաշ չըգարըլմըշ տըր: Եարալըլար չօգ տըր:

Ջէլզէլէ, տէնիզ իւզէրինտէ տախի հիսս իտիլմիշ տիր: Ջանագ-գալէ լիմանընտա տէմիր ատմըշ օլան գըրհըր սէֆինէլէր՝ շիտտէթլի սուրէթտէ սարսըլմըշ տըր: Դարտանէլ Պօղազըն գըրհըլըընըն գումանտանը՝ սէֆինէտէ սաատէթին րէք շիտտէթլի օլտուղունու իֆատէ էթմիշ իտի: Իպթիտա պիր Թօրպիլին գըրհըլտա չարպարղը զաննը օլունարագ, բաթլամըշ վուգու պուլտուղը գօրգուսը, գըրհըլտա պուլունանլարը տէհշէթը տէհշէթ գըլմըշ իսէ տէ, համտ օլսուն էօյլէ պիր չէյ օլմամըշ տըր:

Կէլիպօլը.— Պու շէհրին էհալիսինէն կէչէն վաբօրլար՝ շէհրին հէման քէամիլէն խարապ օլմաշ օլտուղունը կէօրմիւշլէր տիր: Էհալի՝ շէհրին խարիճինտէ պարընմըշ իթմիշ տիր: Կէլիպօլըտա գէլգէլէ էնտաշէ պազը մահէլլէրտէ հարիգ տախի զուհուր իթմիշ տիր:

Թրակիա սահիլիէ.— Ջէլգէլէնին իրթէսի սապահը շէհրիմիզէ վասըլ օլան Վէրժինիա վէ Բիւտվէլի վաբօրլարընըն եօլճուլարը՝ Թրակիայը գաւիմ սէվահիլի իւզէրինտէ Հօրա, Կանօ, Շօրա, Միւրիֆէթօ (Միւրէֆթէ), Հէրագլիա, Միլիա վէ Դրասխա վէ տիկէր պազը քէօյլէրին ալէվլէր իչինտէ պուլունտուգլարընը վէ զէլզէլէտէն քեամիլէն խարապ օլտուղունը րիվաէթ իթիհօրլար:

Միւրէֆթէ նահիէսի իլէ Հօրա, Բէրէսթէ վէ Մէյլան գարիէլէրինտէ հարիգ տախի զուհուր իտէրէք, քեամիլէն միւհթերիգ օլմըշլար տըր: Կանօ, Պալաֆօնա, Յաթօս, Ուչմագտէրէ նամ քէօյլէրտէ տախի հարիգ զուհուր իթմիշ տիր: Միւրէֆթէտէ 30, Հօրատա 150, Կանօտա 150, Ուչմագ տէրէտէ 20 քիշի թէլէֆ օլմըշ տըր: Յամիլեալար վէ պիր չօգ պիչարէլէր՝ պէտվէլէր իչինտէ եաթմըշ տըր: Եըգըլմըթլարըն ալթընտան հէնուզ հանաթս պուլունան ինսանլարըն ինիլթի սէսլէրի իշիտիլմէքտէ տիր:

Տիկէր քէօյլէրին նուֆուսա թէլէֆաթը, պու սաթըրլարը եազըլըրգէն սըրատա հէնուզ գաթիյէն անլաշըլամամըշ տըր:

Թէքիրտաղ.— «Ազատամարտ»ս հաղորդեց որ.— Բէնչ-կէճէսի ալաժ. սաաժ 8տէ չէտիտ զէլզէլէ սատէմէլէրի հիսս իժմիք: Շէհրին պիւժիւն էհալիսի աէհչէժլի ֆերան ու ֆերիատ իլէ սօգագլարա չըգըրըլար: Եըգըլան պինալար իչինտէ, 200 աէնէլիք սաաժ աժիգատան մասաւսա օլան չարշընըն պէօյիւք սաաժ գուլէսի տախի պուլունմագտա տըր: Պու գուլէնին եըգըլմասը՝ եանընտաքի պիր գաչ տիւքքեանը տախի ժախրիպ էյլէմիշ տիր: Տէօրժ ճամի, մինարէլէրիյլէ, 2 խան վէ 5 գատար խանէ եէր իլէ եէքսան օլմըշ տըր: Իքի ժէքքէ վէ 500աէն զիեատէ էվլէր գըսմէն խաֆիֆճէ սագաժլանմըշ տըր: Խաֆիֆճէ սագաժլանմանան պինա չօգ տըր: Նուֆուս ժէլէֆաժը օլմամըշ տըր. եալընըզ 25 քիշի եարալանմըշ տըր. եիրմի հայվան էօլմիւշ տիւր:

Ճիվար քէօյլէրտէն կէլէն պիր վափօրտա պուլունանլար՝ Միւրէֆժէ, Շարքէօյ, Ղանօս, Հօրա գարիէլէրինտէ զուհուրա կէլէն աէհչէժլի հարիգի բիվայէժ իտիեօրլար: Պունլարտա անճագ 20-30 պինա գալմըշ տըր: Էնգազ ալժընտան պիր չօգ նաշ չըգարըլմըշ տըր:

Էհալի՝ Թէքիրտաղընտան ժէլէկրաֆլա չատըրլար վէ էժմէք իսժէմիշ տիր: Պէլէտիէտէն 5000 էժմէք, ճէզա վէ սաիրէ կէօնտէրիլմիշ տիր: Ցլ. 27տէ սարսընժըլար աէվամ իժմէքտէ իտի: Թէքիրտաղընտա Ա. Թագաւոր նամ միւքէլլէֆ եըմէնի քիլիսէսի պինասը սագաժլանմըշ տըր: Պիր չօգ գատընլար՝ բագաժը ճէնին իժմիշլէր տիր:

Էտիրնէ.— Բէնչչէնպէհ կէճէսի, սաաժ 3տէ վուգու պուլան զէլզէլէ՝ կիժտիքճէ գուվվէժլինի արժըրարագ, պիր սաաժտան զիեատէ սիւրմիւշ տիւր: Պիւժիւն էհալի, ուլգուլընտան աէհչէժլէ ուեանարագ, սօգագլարա չըգմըշ վէ աչըգ մաճալլէրէ սըղընմըշ տըր: Ալէլ ուժում քեաֆֆէյի խանէլէր սագաժլանմըշ, իքի ճամի եըգըլմըշ վէ Թէլէկրաֆ, Թէլէֆօն ժէլլէրի գըրըլմըշ տըր: Իրժէսի սաաժ եէնիտէն խաֆիֆ պիր զէլզէլէ հիսս իտիլմիշ իսէ տէ, պիր իքի սանիէտէն զիեատէ սիւրմէմիշ տիր: —Տիկէր մալիւմաժա նազարէն, Էտիրնէտէ 20 ճամի վէ պիր չօգ էպնիէ սագաժլանմըշ, եանկըն գուլէսի տիւշարը խասար օլմուչ տըր: Նուֆուս ժէլէֆաժը օլմամըշ տըր:

Սաիր մահալլէր.— Տէօէ-աղաճ, Բէչան, Տիմէժօգա, Գարաճա-ալի, Օրժաքէօյ, Ճիսրի Մուսժաֆա-բաշա վէ Լիւլէ-Պուրկաստա պիր չօգ պինալար սագաժլանմըշ տըր: Շարքէօյտէ պիր տանէ պիլէ գալմագըզըն պիւժիւն խանէլէր եըգըլմըշ, պատէհու գուհուր խաէն հարիգտէն՝ էնգազ տախի եանմըշ տըր: Ալժմըշ նէֆէրիչ ժէլէֆաժ վէ 150 մէճրուհ վար տըր: Թէրգօստա պիր գաչ տիվար վէ օճագ եըգըլմըշ տըր:

Իսմիրտէ, Սէլանիքտէ վէ Գորէսիտէ տախի զէլզէլէ հիսս օլունմըշ, ֆագաժ պիր կէօնա խասար օլմամըշ տըր:

Կէլիպօլը ճիվարընտա Կալաժատա խանէլէր պիր գաժը վէ ախշապ օլմագլա պէրապէր, օլտուգճա խասարտիտէ օլմըշլար տըր: Միյօ գարիէսինին 600 խանէսինտէն էքսէրիսի եըգըլմըշ տըր: Բէրաժտա խասարաժ էհէմմիյէժսիզ տիր: Էլաժանատա պիր խանէ պիլէ գուրժուլմամըշ, քեաֆֆէսի եըգըլմըշ տըր: Սիլիվրիտէ պէօյիւք խասար օլմամըշ տըր: Տահա սաիր պէօյիւք քիւչիւք գասապա վէ գարիէլէր՝ զէլզէլէտէն նուֆուսճա վէ մալիճէ ալ չօգ զարարա ուղրամըշլար տըր:

Զօղրու — Զէլզէլէնին ժէէսիրաժըլա գուհուր խաէն հարիգտէ 300աէն զիեատէ էպնիէ մունհէտիմ օլտուղըն եազմըշ իտիք:

*** Միւրէֆժէտէ մուգիմ պիր Ռում չէհրիմիզէ կէլմիշ, վէ զէլզէլէտէ տիւշար օլան մաճալլէրտէ նուֆուս ժէլէֆաժընըն միգտարը 3000 գատար օլտուղընը պէեան իժմիշ տիր: Գոգալէտէկեանըն պէօյիւք գըսմը Ռում օլուպ, բէքաղ Իսլամ վէ սաիր միլլէժլէրտէն պուլունմագտա տըր:

Տէրիտասաէր.— Շէհրիմիզտէ, իւք կիւնիւ գանն օլունտըղընտան զիեատէ մաճիւմ խասարաժ օլմուչ տըր:

Օրժաքէօյտէ, ճամինին աէնիգ ճիհէժի սօղագա տօղրու էյիլմիշ տիր: Պու ճամինին եըգըլաճաղընտան գորգուլուեօր: Գաբիէէի մէյքիւրէտէ պիր էվին չաժըսը չէ բմիւշ տիւր: Պէյօղլունտա միւժէսարըֆլըգ տաիրէսինին տիվարլարը չաժլամըշ, Գասըմ-բաշա ժարաֆընտա պիր չօգ օճագ պաճալարը վէ տիվարլար եըգըլմըշ տըր: Գօգատա Բազաղ օղլու մէարէսէսի գուպպէսի եըգըլմըշ տըր: Սիւքիւրկէօղլը խանը տիվարլարը չաժլամըշ տըր: Աքսէրայ բոլիս գորագոլը խայլիճէ սագաժլանմըշ տըր: Եէնէ օ աէժժէ Իսմայիլ օղլը մահալլէսինտէ պիր էվ գըսմէն եըգըլմըշ տըր: Ֆաժիհտէ պիր օժէլ տիւչարը խասար օլմուչ տըր: Բուլսումաժ տաիրէսինին քեաֆֆէյի ճամլարը գըրըլմըշ տըր: Տար իւլ չէֆագաժ եէժիմխանէսի քէզա սագաժլանմըշ տըր: Էտիրնէ-գաբու իլէ Թօբգաբու-գաբու արասընտա պուլունան տիվարլարըն պիր գըսմը եըգըլմըշ տըր: Հայտար-բաշա ժարաֆընտա տախի պազը խասարաժ վուգու պուլմուչ տըր: Մէարիֆ նէզարէժի տաիրէսինին պալգօնը եարըլմըշ տըր: Էսկիգաբու ճամիինին խարիճի տիվարլարը եըգըլմագ հալինտէ տիր: Ֆաժիհտէ վագըֆ Գուլմուլար ճամիսի մինարէսի խայլիճէ սագաժլանմըշ տըր: Պիր չօգ Թէլէկրաֆ ժէլլէրի գըրըլմըշ տըր: Պալըգ բազարընտա Իպզէժ բաշա ճամիսի տիվարլարընտա էնլի չաժլագլար բէյտա օլմուչ տըր: Պու ճամինին մինարէսի եըգըլմագ ժէհլիքէսինտէ տիր: Ճիպալիտէ մաաէն քէօմիւրիւ տէբօսը խայլի սագաժլանմըշ տըր: Եէտի-գուլէտէ Ռում խասժախանէսինտէ ճիւզի խասարաժ օլմուչ տըր: Էտիրնէ գաբուտա Ռում քիլիսէսինտէ էնլի պիր չաժլագ աչըլմըշ տըր: Գալաժատա Բէժ.. պինասընտա վէ իժժիհատինէքի խանտա պիր գաչ բարմագ կէնիշլիկինտէ պիր չաժլագ բէյտա օլմուչ, վէ իքի պինա պիրպիրինտէն այրըլմըշ տըր: Ժանտարմէրի պինասընըն տիվարլարը եարըլմըշ տըր: Էն զիեատէ գօմանտանըն տաիրէսի սագաժլանմըշ տըր: Շիշլիտէ Օսման պէյ գազինօսը ժարաֆընտա եէնի եաբըլմագտա օլան 8 գաժըլը պիր աբարժըմանըն իւսժիւնտէքի իւչ գաժ խայլի սագաժլանմըշ, պալգօնը իսէ, եըգըլմըշ տըր: Թէհլիքէնին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն պինանըն աչըղը պլինմասը իչին Շէհիր էմանէժինտէն էմր վէրիլմիշ տիր: Սժամպօլ խանկըն գուլէսի սագագլանմըշ օլտուղընտան, Շէհիր էմանէժինճէ ժահգիգաժ իճրասընա գարար վէրիլմիշ տիր:

Մալիէ Նէզարէժի տաիրէսինտէ խայլի մուհիմմ չաժլագլար բէյտա օլմըշ, վէ ժահգիգաժ նէժիճէսինտէ 500-1000 լիրա մասրաֆ իլէ ժամիրի գաբիլ օլտուղը անլաշըլմըշ տըր:

*** Պրուսատա տախի պիր չօգ էպնիյէնին զէլզէլէտէն եըգըլտըղը վէ եալընըզ 5 այլըգ պիր չօճուղըն էնգազ ալժընտա գալտըղը՝ վալի վիլայէժ ժարաֆընտան պիլտիրիլմիշ տիր:

*** Ճուժա իրժէսի աքշամը սաաժ 8 պէչ-տա վէ բազար սապահը սաաժ 9տա չէհրիմիզտէ ժէքրար զէլզէլէ հիսս իտիլմիշ, ֆագաժ պիր կէօնա խասարաժ օլմամըշ տըր:

*** Մէճլիսի վիւքէլա, ճուժա իրժ. ի իճժիմաընտա, չիմտիլիք ֆէլաքէժզէտէլէր իչին 300,000 ղշ. իհսան ժախսիս իժմիշ տիր:

*** Շէհիր էմանէժինին գարարըյլա չէհրիմիզտէն ֆէլաքէժզէտէ մահէլլէրէ պիր հէյէժը Թըպպիյէ իլէ պիր հէյէժը մուավէնէ կէօնտէրիլմիշ տիր: Պասրանամ ժօրփիլօ իլէ 40,000 օգգա էքմէք, 1000 չուվալ ուն վէ 800 չատըր իրսալ խըլընմըշ տիր: Եանուլաժօս գումբանիասընըն պիր վափօրըյլա, Ռումլարտան միւրէքքէպ իհանէ գօմիժէլէրի ժարաֆընտան չատըր, էրզագ, մուալէճաժ կէօնտէրիլմիշ տիր: Պու վափօր իլէ գազազէտէկեանըն Սժամպօլտա պուլունան ագրապաներ..ընտան 150 քիշի կիժմիշ տիր: Տիկէր եանտան վափօրլար իլէ Ռումլար ժարաֆընտան լէվազըմը գարուրիէ կէօնտէրիլմիշ տիր: Ռում բաժրիգխանէսի վէ ճէմիյէժի խայրիէլէրի վէ զաղէժալարը իհանէ ճէմինէ ժէշէպպիւս իժմիշլէր տիր:

Տէրխասաէժ էհալիսինտէն պիր հանըմըն՝ Կէլիպօլը վէ Կանօհօրա մուհժաճինինէ 100 լիրա զըմնինտէ եաժագ, եօրղան, էլպիսէլիք գումաշ, բիրինճ, եաղ. ուն վ. սաիրէ կէօնտէրէճէկինի «Մօնիժէօր» բիվայէժ իտիեօր:

Ռում բաժրիգխանէսի միւխժէլիժ մէճլիսի, ֆէվգէլատէ պիր իճժիմայընտա, միւհժաճին իչին 30,000 ղշ. իհանէ ժախսիս իժմիշ վէ գազազէտէկեան իչին հիւքիւմէժ ժարաֆընտան ժախսիսաժ իժասընը րիճա իժմէք իւզրէ, տախիլիէ Նազըրը Ճիւա բաշաեա միւրաճաաժ իժմէք իչին պիր հէյէժը մախսուսէ ժէշքիլ էյլէմիշ տիր:

*** Բազար կիւնիւ Կէլիպօլըտա իւչ աէֆա ժէքրար զէլզէլէ հիսս իտիլմիշ իսէ տէ, պիր կէօնա խասար օլմամըշ տըր: Իւք աէֆաքի զէլզէլէտէ պիր տէ օժէլ եանմըշ տըր.-Սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Կէլիպօլըտա 300աէն զիեատէ պինա եըգըլմըշ վէ գալանլար տա սագաժլանմըշ տըր: Զան վէ եանկըն գուլէլէրի քեամիլէն եըգըլմըշ տըր: Էհալի չէհիր խարապաեա տէօնմիւշ տիւր: Բիվաեէժէ կէօրէ, 7-8 քիշի էնգազ ալժընտա գալմըշ տըր: Թէլէկրաֆ մաքինալարը պօզուլմըշ վէ ժէլլէրի գըրըլմըշ օլտուղընտան, մուխապէրաժ գաժ օլունմըշ տըր: Էվլէրտէ չիչէ, պարտագ, լամպա վէ էմսալի էշեա բարա բարչա օլմուշ տըր: Էհալի՝ աչըգ մաճալլէրտէ պուլունուեօր: Կէլիպօլը ճիվարընտա պիր չօգ քէօյլէրին խարապ օլտուղը բիվաեէժ օլունուեօր իսէ տէ, տօղրու մալիւմաժ ալընամամըշ տըր: Ուն ֆապրիգասը, տօլիէ տաիրէսի, խաստա մէքժէպի, էսկի ժէլէկրաֆխանէ քեամիլէն խարապ օլմուշ տըր: Մանասթրլար, ֆիրար իժմէք իսժէմիշլէր իսէ տէ, ժամարըմալար ժարաֆընտան մէն օլունմըշլար տըր: Մանասթըրլարտան պազըը խաֆիֆճէ եարալանմըշ տըր:

*** Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Պօմբար՝ գազազէտէ մահէլլէրի կէօրմէք իւզրէ սէֆարէժին մախէժ վափօրըյլա Կէլիպօլըեա ազիմէժ իժմիշ տիր:

Մուհալիֆը հիմնէյլ զէլզէլէ.— Պիւքրէշտէ, Սօֆիատա վէ Թէքժիլ Պուլկարիսժանտա տախի զէլզէլէ հիսս օլունմըշ տըր: Ֆիլիպպէտէ պիր չօգ ճամի, քիլիսէ վէ էպնիէ եըգըլմըշ տըր: Նուֆուս ժէլէֆաժը տախի օլմուչ տըր: Պու կիւնլէրտէ Մարսիլիա, Պրիւսէլ, Պրէսլաու վէ Բօլաստա տախի չէտիտ զէլզէլէլէր հիսս իտիլմիշ իսէ տէ, խասարաժը ազիմէյի մուճիպ օլմամըշ տըր: Իժալիատա Սժրօմպօլիւէքի եանար տաղ ժուժուչմըշ վէ գաժը պիր սիւժան իչինտէ լաւա սաչմաեա պաշլամըշ տըր:

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԱՐԸՆ ՄԷԹԱԼԻՊԻ

Արնաւուտլըղը կէօնտէրիլմիշ օլան Հէյէժը ժէֆժիշիէ բէիսի Իպրահիմ բաշա, Արնաւուտ բէյլէրինին մէժալիպինէ տաիր Նազըը Ալիյէ աժիտէքի լաեիհէյի կէօնտէրմիշ տիր.

1. Պիւժիւն Ռումէլի էհալիսինին, սուլհ ճէժմինտէ Ռումէլիտէ խըտմէժը ասքէրիէսինի իյֆա իժմէսի, վէ մուհաքէմէ ճէժմինտէ հիւքիւմէժ ժարաֆընտան իսժէնիլէն մահէլլէ կիժմէյէ պօրճլու օլմասը.

2. Արնաւուտլըգ մէքժէպլէրինտէ ժէտրիսաժըն լաժին հարֆլէրըյլա իճրասընա միւսաատէ խըլընմասը, վէ խուսուսի մէքժէպլէրտէ Արնաւուտ լիսանըյլա ժէտրիսաժ վուգուպուլմասը, հիւքիւմէժին միւսաատէյէ հազըր պուլունմալը.

3. Հիւքիւմէժը սաղըգտանըն ճէպրէն ժավիզ գաժ իժմիշի սիլահլարըն իատէ օլունմասը, վէ զայի օլան սիլահլարըն պէտէլի ժազմին խըլընմասը.

4. Նահիյէլէր ժէշքիլիյլէ, պուլունտուգլարը խազըլի միւլքիյէյի վէ իժժիզամը ժէէմին իժմէք իչին, արնաւուտճա պիլէնլէրտէն մէմուրլար ժայինին գըլընմասը.

5. Արնաւուտլըղըն տաղըգ գըսմընտա մուգիմ էհալինին աէֆի հալի Նազարը աժիգգաժա ալընարագ, պունլարըն ահվալի իճժիմաիյէսինէ մուվաֆըգ գանունլար ժանզիմի.

6. Արնաւուտլար, աէվլէժը Օսմանիյէնին ժէմամիյէժը միւլքիյէսինի մուհաֆազա իչին հաժժլարընը ֆէտասա հազըր օլուպ, պինաէն ալէյհ մէմլէքէժին միւտաֆաասը խուսուսընտա կէօսժէրտիքլէրի գայրէժլէրտէն, Թարաֆլըտա ժէշքիլ ժարաֆընտան ժէլարրուզ վուգուընտէ սէպէպ օլմուչ օլանլարըն աֆֆընը ալիտէ մուհաքէմէ խըլընմասը.

7. Պիր աէրպէսը մէճպուրի օլմագսըզըն խարապ խըլընմըշ եախօտ եանմըշ օլան էպնիէնին հիւքիւմէժին մասրաֆըյլա ինշասը.

8. Արնաւուտլըգտա մէարիֆին ինքիշաֆը իչին հիւքիւմէժճէ ժէտապիրը միւսժաճէլէ իժժիխազ խըլընմասը.

9. Արնաւուտլըգտա ումումի վէ խուսուսի եօլլարըն ինշասընա ժէշէպպիւս օլունմասը.

10. Հէր աէնէ վիլայէժ մէճլիսի ումումիլէրինտէ վէրիլէն գարարլարըն իճրասը ժէրճիհ խըլընմասը.

11. Զիրաաժըն ժէրագգը վէ ժէվսիի, վէ չիֆժճիլէրէ Զիրաաժ պանգալարը մարիֆէժիյլէ եարտըմ օլունմասը.

12. Թահրիրը էմլաքըն ասլանէ պիր սուրէժտէ իճրասը.

13. Հիւքիւմէժին իճրաաժընը գօնժրօլ իժմէք վէ պու իճրաաժա նէզարէժ էյլէմէք իւզրէ, պիր գօմիժէ ժէշքիլ խըլընմասը:

*** Օսմանլը ահասընըն մալիւմաժընա կէօրէ, Արնաւուտլարըն պու մէժալիպի մէճլիսի վիւքէլանըն սօն իճժիմալարընտա մէվզուի պահս օլմուչ, վէ պու պապտէ միւշիր Իպրահիմ բաշայա եէնի ժալիմաժ կէօնտէրիլմիշ տիր: Մէժալիպին պէօյիւք գըսմընըն գապուլի գարարլաշտըրըլմըշ օլտուղընտան, պիր իժիլաֆ հասըլ օլմագ իւզրէ տիր: Եալընըզ, Արնաւուտլարըն, քէնտի ֆէլաքէժլէրինէ սէպէպ օլտուղլարընը խատաա իժժիքլէրի Հագգը բաշա վէ Սաիտ բաշա գապինէլէրինին պիր տիվանը ալի հուզուրընտա չըգարըլմասը ժալէպի բէտտ խըլընմըշ տըր: Հիւքիւմէժ, պու մէսէլէ հագգընտա պիր գարար վէրմէք սէլահիյէժի, ժէշքիլ օլունաճագ օլան Մէճլիսի մէպուսանա աիտ օլտուղընը պէեան իլէ, պու խուսուստա միւզաքէրէ իժմէնէճէկինի աչըգտան աչըգա պէեան իժմիշ տիր:

*** Տիւն, Մէճլիսի վիւքէլատա, Արնաւուտլարըն մէժալիպի միւզաքէրէ օլունմըշ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

=+=

Գալաթա Բաթրիգխանէսի գանճէլէրինին Պէյօղլուն Կ-Բաթրիգխանէ տախիլինէ նագլի

Վարչական ժողովն, պիր Թագըմ աէվալ ու էսպապը մուճիպէյի պիր գաչ իճժիմասընտա նազարը տիգգաժա ալարագ, Գալաժատա Բաթրիգխանէժիզ Գանչէլէրինին Պէյօղլունտա Սագըզ-աղաճընտա վագը Կ-Բաթրիգխանէյէ նագլինի գարարլաշտըրմըշ օլտուղընը պէր ժաֆսիլ եազմըշ իտիք: Իշպու գարար մուճիպինճէ, կէչէն բազար կիւնիւ մէզքիւր Գանչէլէրիք տաիրէսինին աէֆժէրլէրի, էվրագ վէ սաիր էշեասը՝ Պէյօղլունա նագլ խըլընմըշ վէ ժէշքիլաժ վէ ժէրժիպաժը լազըմէ մունժազամէն իճրա գըլընմըշ օլտուղընտան, բազար իրժէսի կիւնիւնտէն իժիպարէն, էրպապը մէսալիհին օրատա միւրաճաաժընա իժժիխար օլունմուչ տըր:

Իշպու ժէպտիլի քէյֆիյէժի ժիւրքճէ, էրմէնիճէ վէ ֆրանսըզճա գազէժալարտա իլան խըլընմըշ տիր:

Պու ժէպտիլ, ժէվլիէյի ումուր վէ մէսալիհ իչին Գալաժա բաժրիգխանէսի

տակրեսինէ կխմեճէք օլտնլարը, պիր Թագըմ մուրատը, քերլի վէ մահզուրլը սօգագլարտան վէ ույգունսուզ խալգ իչինտէն կեչմէք քիւլֆէթլինտէն խալի գըլաճաղընտան, վէ պունուն ուկէր պիր Թագըմ Ֆայտէլէրի պուլունտուղը աէրքեար խուսուսլինտէն, մէզքիւր Թէպէտտիւլտէն ումումիյէթլէ մէմնուն գալընտըղը, վէ Վարչութիւնըն իշպու գարարը Թագտիր խաիլ տիկլի Թարաֆըմըզտա խալեր վերիլմիշ տիր։

=+=

ՄԱՅՐԱՊԵՏ ԴՊԻՐԼԵՐ

Եվվէլքի կիւն, Տէր. Ռուքսանտըն, Պէյօղլունտա Մայրապետլէր մէքթէպի մուտուրէսա, Մեծաւոր մայրըն խոմի հորթուսը օլտուղը միւնասիպէթիյլէ, ձայնաւոր Պատարագ Թագտիս իթտիկլի վէ մայրապետլէրին դպրապետ վէ դպիր վազիֆէսինի իյֆա իթտիքլէրի իշիտիլմիշ տիր։ — Պիլմէյիզքի մայրապետլէրին Պատարագըն իպ Թիտասընտան սօնունա գատար դպրապետ վէ դպիրլիք վազիֆէսինի իյֆա իթմէսինէ քիլիսէ ազպյիտիմիզ միւսայիտ մի տիր։ Պունուն հալլինի եկեղեցականլարա բիրաքէ խաէրիզ։

=+=

ԹԵՐԶԵԱՆԸՆ ԵԷՆԻ ԹԷՇԷՊՊԻՒՍԼԷՐԻ

Բազար կիւնիւ Թերզեան էֆ.ենին, պազը Թիւրքճէ քեաթիպլէրի նէզտինէ ճէլպ իլէ, պիր իսթիտա եազըրտըղը իշիտիլմիշ տիր։ Մալիւմաթըմըզա նազարըն, կէօյա բաթրիգլիքտէն իսգաթը հագգընդա լըգ օլմուշ օլտուղընտան, պու հագգընդալըղըն Թամիրիյէ եէնիտէն իպգասընը խաթիրա իթմէքտէ իմիշ։— Աճապա Թերզեան խանալխանէսինտէն ազիլանէ պիր Թէտպիր չըգարըղընը կէօ՞րմէնէճէքմիյիզ. պիչարէ հիչ օլմասա չուրասընը տուշիւնմէյի խոր քի, միլլէթ, քէնտիսինի բաթրիգ տէյի Թանըմադ իսթէմէտիկինի, եսապազը մուտիրլեսինի պէեան իլէ հիւքիւմէթէ պա արզուհալ պէեան իթմիշ. հիւքիւմէթ տէ, միլլէթին, կէրէք ընճալը տէվլէթէն պուլունան միւթէհարիգանըն վէ կէրէք Թիւճճար վէ սաիր էսնաֆ միւթէպերանըն իմզալարընը համիլ պու արզուհալընըն միւնտէրիճաթընը հագլը պուլարագ, վէ Թերզեանըն մէսլէք վէ հարէքէթը դայրը մէշրուէսի՝ ասըրուսան ասըլու գավանինը աէվլէթէ տախի մուզայիր օլտուղընը Թաստիգ իտերէք միւմաիլէյհին պա իրատէի սէնիյէ բաթրիգլիքտէն իսգաթընա գարար վերիլմիշ տիր։ Շիմտի Թերզեան էֆ.՝ նա՞սըլ գալգար տա, հիւքիւմէթ պէնի հագգըմըլ սուրէթտէ ազլ իթտի, պէնի եէնիտէն բաթրիգ տէյի գապուլ իտին տէր, վէ պունուն իչին քէնտիսինին իմզասը ալթընտա պիր իսթիտա Թագտիմ իյլէր։ Հէմ տէ հիւքիւմէթը հաղըրէ, բաթրիգլիքտէն իսգաթ գարարլարընը սէպէպլերինի ակլամադ իչին, պիթթապի Մէզահիպ միւտիւրիյէթինէ, օ միւտիւրիյէթին էվրագ վէ գուեաւատընտա միւրաճաաթ իթտիկինտէ, օրատան ալաճագ ճէվապ վէ մալիւմաթըն՝ Թերզեանըն պիւսպիւթիւն ալէյհինտէ օլաճաղընը աճապա ագըլը Թերզեանըմըզ տուշիւնէմէմի՞շ մի տիր։ Տէվլէթին գավանինի վէ գավաիտի խիլաֆընտա, Րօմատա Եպիսկոպոս-մէթրապոլլար Թայինի իթմէսի, հիւքիւմէթին էմրի խիլաֆընտա եպիսգոբոս-մէթրապոլլարը Րօմայա պիրեր սուրէթլէ ճէլպ իյլէմէսինի, ֆիրար իթտիրմէսինի, բայիթախթը Օսմանիտէն վէ ճէմաաթընըն մէրքէզինտէն ուզագտա վէ պիր տիւշմէն բաիթախթընտա պիլա սէպէպ Սինօտ մէճլիսի Թօբլամասընը նէ՞ սուրէթլէ Թէֆսիր վէ իզահ իտէճէք տիր։ Աճապա հէյէթը հագ... քի միւքէլլէֆ նէ՞ գանն իտիյօր։ Պու կիւն րէյի հիւքիւմէթէ պուլունան ղէվլաթը քիրամ օ գատար տուրէնտիրչ, օ աէրէճէ հուգուգ վէ հայսիյէթը աէվլէթի վէ Թահթը Թայիխէթի Օսմանիյէյէ պուլունան ճէմաաթլարըն իմթիեազաթ, մուաֆիյեաթը գատիմէ չերի իւ միւսաֆիի տիյլէր քի, Թերզեանլարըն տէսիսէլերինէ, եալթագճա միւրաճաաթլարընա գաթիյէն ճէվապը րէտտ վէ Թէճլիլ իտէճէքլէրինտէն վէ Թերզեան էֆ.ենին պիր գաթ տահա տուչարը մահճուպիյէթ օլաճաղընտա շիւպհէ իտիլմէմէլի տիր, նէ չարէ քի, Թերզեանըն պէյնի լաեպ վէ մահճուպիյէթլէրտէն միւթէէսսիր օլմազ, ըէք ուզագ օլաճաղընտան, պու րէտ ճէվապընտան վէ մահճուպիյէթտէն միւթէէսսիր օլմայաճագ վէ մումայիլէյհին սօնրա հինէ խաատտատընտան վազ կեչմէյէճէքլէրինէ չիւպհէ իթմէմէլիյիզ. զիրա «ճան չըգմայընճա խույ չըգմազ»։ Մամաֆիհ քէնտիսինին պու կիպի Թէշէպպիւսլերի գարշըսընտա, կերեք հիւքիւմէթի, կերեքսէ միլլէթի տահիմա միւթէրիգ վէ մուխալիֆ կէօրէճէք տիր։

ՐԵՍՄԸ ԻԶՏԻՎԱՃ

Եազարըզմըրզ վէճհլէ, բազար կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 3տէ, Ս. Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ, Յակոբ էֆ. Ինճիճեան իլէ Օր. Սօֆի Ասլանեանըն իզտիվաճ րէսմի, սուրէթը միւքէմմէլէտէ իճրա խըլընմըշ տըր։ Քիլիսէ, միւնասիպ սուրէթտէ Թէզյին գըլընմըշ, վէ կիւվէյի իլէ կէլինին աղրապա վէ միւթէալլիգատընընըն, վէ խալքի միւհթերէմ Ֆամիլիաստըն իլէ սաիր զէվաթը մաթէպերէ հազըր պուլունմըշլար տըր։

Պսակ ալինիշէ Տէր. Նիկողայոս Ծ.Վ. Պաղչեան, ոնկէր պազը միւհթերէմ րուհանիլեր իլէ պիրլիքտէ իճրա իթմիշ, վէ կիւվէյինին պիրատէրի Արամ էֆ. Ինճիճեան կնքահայրըզ վէ հէմշիրէսի Տիկին Ս. Թիւլբեան կնքամայրըզ վազիֆէսինի իյֆա իյլէմիշլէր տիր։

Այնէը րուհանիէտէն սօնրա տավէթլիլէր, քիլիսէնին սալօնընա չըգարագ, Թէպրիքեաթ վէ Թէմէննիեաթ վուքուա պուլմըշ, վէ զաիէթ մամնունիյէթ սուրէթտէ իքրամլար խըլընմըշ տըր։

Պու սըրատա կէլինէ պիր խալյի գըյմէթտար հէտիյէլէր իհտա խըլընմըշ կիպի, Ինճիճեան վէ Ասլանեան համլէրընա միւթէատտիտ Թէպրիք Թէլէկրաֆնամէլէրի վէ գարթլար տախի վէրուտ իթմիշ տիր։

Պիր սաադեթտըն զիւատէ աէվամ իտէն իշպու մուտավիլէթի Թէպրիքեաթ վէ Թէմէննիեաթըմըզա, կիւվէյի վէ կէլինի Պէյօղլու Աստեա ալիմէթ իթմիշլէր տիր։

Թարաֆէյնէ, պու վէսիլէ իլէ տախի Թէպրիքեաթ վէ Թէմէննիեաթըմըզը Թագտիմ վէ սաատէթլէ Թէմատիի հուսաւ Թէմէննի խալէրիզ։

ԱՐԱՁԻ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Նիմ րէսմի օլան Օսմանլը ժուռնալը Թարաֆընտան գազէթէլարա աթիտէքի Թէպլիղ վուգու պուլմուշ տըր.—Հիւքիւմէթի Օսմանիէ՝ տախիլի մէմլէքէթտէ մէվճուտ միւհիմ մէսէլէլէրին անսար պէյնինտէ մէվճուտ օլան իխթիլաֆաթընը միւմքին օլտուղու գատար արգուլընտէ օրթատան գալտըրմագ արզուսունտա օլուպ, պու սուրէթլէ մէմլէքէթիմիզին Թէրագգիսինէ խատիմ օլմագ, Թէշէպպիւսլէրինտէն պիրի օլմագ իւզէրէ արազի մէսէլէսինի հալլ իթմէք իսթէտիկինի պէեան իլէ մէմնունիյէթ տուեար։

Մէմուրին, պու խուսուսա հիւքիւմէթին Թալիմաթ մուճիպինճէ, օ մահալլէր էհալիսի արասընտա պիր ինթիզամ Թամմ Թէսիսի իյլէ, պու խուսուսի Թէտպիրլէր սայէսինտէ իսքի իճրա խըլընմըշ գարարլարը սուրէթլէ մէսէլէյի Թէտգիգ վէ հալլ իթմէսինի Թէմին իտէճէք տիր։

Հիւքիւմէթ, պու մասալէյէ լազըմ կէլէն Թախսիսաթը, գանունը մախսուս հիւքիւմէթէ պէքլէնէճէք օլան պիր սուրէթ իլէ իճրա իյլէյէճէք տիր։

ԱՆԱՏՕԼԸՏԱ ԵԷՆԻ ՃԻՆԱՅԷԹԼԷՐ

Վան վիլայէթի տախիլինտէ Կաւաշ էրմէնի ահալիսինին Թարաֆընտան յա.19 Թարիխլի բաթրիգխանէյէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆտա, Քիւրտ էշգիյասընտան Ռահմինին՝ Կաւաշ նահիէսինէ Թապի Պէլի գարիէսինտէն իւչ էրմէնիյի գաթլ իթտիկի, վէ ճինայէթլէրին նէկազիկլէրինի Թէատիպ իյլէտիկի վէ էհալինին աէհշէթէ տիւշար օլտուղու պիլտիրիլմիշ տիր։

=×=

ԻՏԱՐԷԻ ԷՕՐՖԻՅԷՆԻՆ ԹԱՏԻԼԻ

Պիրինճի գօլ օրտուսի Հիւմախտնը գօմանտանլըղընտան.— Իտարէի էօրֆիյէ պէ իսթինատէն Յունանի Ֆրգասընտա պէեան օլունան բոլիթիգա Ֆրգալարը գըլիպլէրինտէ Թօբլանմագտա Շնճի, Ցնճի վէ Ցնճը մատտէլէրիյլէ Թային օլունան խուսուսաթըն մէմնուիյեթի րէֆ խըլընմըշ օլմազլէ, հիւքիւմէթճէ մուսաատէ օլան բոլիթիգա Ֆրգալարը գըլիպլէրինտէ Թէգահիւրաթը նիզամլընքարտէշլիք պուլունմագ չարթիյլա իճրա խըլընաճաղը, վէ մէյտանլէ վէ պիրաախմանէյէր, լոգանթալարտա գահվէ վէ գրաաթխանէլէր աէհալինին, եալըզ իտարէի էօրֆիյէ իճրաաթընտան պուլունմագ մէջպուր օլմալարը պուլունտուղու չէլէ, վէ Թօրապը եալըզ գալըրմա իլէ մուգայէտ օլըրագ, պէյլէ սաաթ 12տէն սօնրա սոգագտա ալյալըզ Թէզյինաթ Թէշհիր իթմէմէլէրի իլան օլունուր։

28 Թէմմուզ 328

ՃԷԼՃԷԼԷՏԷՆ ՊԱԴԸՅԷ

Ֆէլաքէթզէտէ մահալլէրտէ պիր խայլի մէճրուհ վէ միւհթաճին պէյտէրիշ չէքիրմիքէ կէլմէքտէ վէ ճեաղ խանէլէր խարապ Թախմինլէրէ գօնուլմագտա տըրլար։

⁂ Տիւն Մէճիտիյէ վիւքելասը, Ֆէլաքէթզէտէ մահալլէրէ, Թահգիգատ վէ իհանէ Թէվզիի իչին, էվգաֆ նազըրընըն Թահթը րիեասէթինտէ պիր հէյէթը մախսուսէ Թէմատիյէ գարար վերմիշ տիր։

⁂ Գազանէէճիլեր էրզագ նազլ իթմէք վէ մէճրուհլարը պուրատա կէթիրմէք իւզրէ Րուսիա սէֆարէթինին քէնտի մալըյլէ վաբօրընը հիւքիւմէթ Տէնիզլին էմրինէ Թէգտ իթտիկինի «Թանինռօտօս» եազըյօր։

⁂ Րում բաթրիգխանէսի միւհթաճին հագգընտա իմտատիյէ վազիֆէլէրինի տավէթ իթմէք իւզրէ, գնաֆիէյի մէթրոպոլիտլէրէ, չիֆթէլիքլէրէ, էսնաֆա վէ սաիր խալղ խանէլէրէ պիր Թամիրատ կէօնտէրմիշ տիր։

⁂ Ֆրանսիզ վալիտէսի, էրքէք գատըն վէ չօճուգլար իչին 1500 Թագըմ էլպիսէ, 80 չատըր պիրինճ վէ 150 չուվալ ուն կէօնտէրմիշ տիր։

⁂ Եվվէլքի կիւն ազիզէ Նազըրը Ֆէնէրէ ազիմէթիլէ, Րում բաթրիկի իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

⁂ Տիւնտնը ումումիէ հարէքէթզէտէկեան իչին 1000 լիրայի օսմանի վերմիշ տիր։

⁂ Զանազ-գալէտէն Կանտօրատա Մէճիտիէ գրուազէօրիւ իլէ 30 Ֆրչը սու, վէ իչէճէք սու Թէտարիքինէ մախսուս պիր աէէթ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԴՕՃԱՆԱ ՎԱԳԸԱՍԸ

Սօֆիա, 12 օգոստ.— Քօչանա վագըասընտան տօլայը էհալիյի Թահրիք իթմէք իւզրէ, տիւնքի միթինկ Թարաֆընտան ինթիխապ օլունան գօմիթէ, պիլճիւմլէ Ֆըրգալարըն նուֆուզլը ազասընտան մուրէքքէպ տիր։ Իշպու գօմիթէ, պու կիւն Պուլկարիսթան էհալիսինէ խիթապէն պիր պէեաննամէ նէշր իտէրէք, Թէքմիլ Պուլկարիսթանտա բրօթէսթօ միթինկլէրի Թէրթիպ իթմէք իւզրէ, հիւքիւմէթ վէ մուխալիֆէթ Ֆըրգալարընը իթթիֆագըն հարէքէթէ տավէթ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր պէեաննամէտէ, պիւթիւն էհալի Թիւրքիա ալէյհինտէ միւթթեֆիգէն մուհարէպէ Թալէպ իթմէլի տիր, տէնիլմիշ տիր։ Եարընքի միթինկլէր իչին եատ ու մաթէմ եօլընտա, պէօյլէ նիւմայիշլէր Թէրթիպ օլունմըշ տըր։ Պիւլպիւլըն չանլարը եասա տախի չալընաճագ տըր, պիր Թագըմ ալայլար էլլերինտէ սիեահ պայրագլար Թաշըմըշ օլարագ, սօգագլարը տօլաշաճագլար տըր։

ԱՇՈՏ ՇԷՓԷՐՃԵԱՆԸՆ ՆԷԹԻՃԷԻ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Իւչ այ գատար էվվէլ Աշոտ Շէփէրճեան նամ կէնճին, հէմշիրէսի Օր. Մէրուէտսի, կէճէ եաթագընտա րէվօլվէր իլէ Թէլէֆ խըլըպ, մուախխարէն Ֆիրարէն, սուլի գաստ մագսատիյլէ քէնտիսինի աէնիզէ աթըրը հալտէ, գուրթարըլըրագ, խաթիճէ վարընտա, գըլագըրընտաշընընըն վարը մէշրու միւնասէպաթընտան միւթէէսսիրէն Ֆամիլիա նամուսունը միւտաֆա իչին մէզքիւր ճինայէթի իրթիքապ իթտիկինի իտտիա իյլէտիկի պիր իսթինտագտա պուլունմըշ իտի։ Մէզքիւր Թահգիգաթ իւզէրինէ, խաճէթտէ պիր գարար վերիլմէյէրէք, նիհայէթ նահիէ Թահգիգաթը անչագ ախիրէտէ իքմալ իթտիկինտէն, ...

ՄՈՒԹԷՖԷՐՐԻՔ ՄԱԼԻՄԱԹ

Բազար կիւնիւ Մէքթէպը Հարպիէտէ, Զաթը Շահանէյի Բատիշահինին Թահթը րիեասէթլէրինտէ իճրա օլունան մէրասիմտէ, պու սէնէ զապիթ չըգան 445 նէֆէր էֆէնտիլէրէ տիպլօմալարը Թէվզի խըլընմըշ վէ քէնտիլէրինէ հիչ պիր սուրէթլէ սիեասի իշլէրէ մէշղուլ օլմամաճագլարը վէ բոլիթիգա Ֆըրգալարընա տախիլ օլմամաճագլարը վէ պէօյլէլէրինէ հէր վէճհլէ միւլքի գալաճագլարը հագգընտա Վաթանն, Բատիշահ վէ Գանունը Էսասի նամընա եէմին իթտիրիլմիշ, վէ պու եէմին պիր եէմին սէնէտի ալտընտա իմզալամագ պօրճլու տուր։ Քեաղըտլարը երքենին, զապիթան վէ էֆրատը ասքերիէ տախի պու իրատէի սէնիյէ պու եէմինի մագամլարընտա իճրա իթմէք վէ պիր եէմին սէնէտինի իմզալամագ իթմէք իչին օրտու գօմանտանլըգլարընա Հարպիէ նէզարէթինտէն պու եէմին, մաքթէպլէրի երքենին վէ զապիթանընըն իթմէսի վէ եէմին իթտիրիլմիշ տիր։— Մէժոլիթինի միւլքիէյէ տախի, մէմուրին Ֆըրգալարա տախիլ օլմամալարը իչին, իսթիֆա իթմէք իսթէյէնլէրին Թէպտիլ հագգընտա իսթիֆաթլարընտան սօնրա պիր եէմին իմզալայէճէքլէրի պայլանմըշ տըր։

Ֆազլինէ ազարընտան պիր զոչը պէյլինտէ Թիւրքիաֆի Ֆեոտալ կէլեճէկի, վէ պիր գոչ կիւնէ գատար պիր Թէլէկրաֆ վուրուտի միւհթէմէլ պուլունտուղը ալինն ազամ պազը մէհաֆիլտէ Թէվաթիւր իթմէքտէ իմիշ։ (Սապահ)

Տախիլիէ Նազըրը, պիր րիվայէթէ կէօրէ, սըհհաթի սէպէպիյլէ պիրքէչ կիւն պիր րիվայէթէ կէօրէ իսէ, պազը վալիլէրըն Թէպտիլ վէ Թայինլէրի իչին Թերթիպ իթմէքտէ կէօրտիւկի լիւզումսուզ տէֆթէրլէրը Թէրթիփ իթմէմէք իչին Թէմարիզ իթմիշ տիր։ Իսթիֆասը տէնէ գատար գալըլ օլունտուղունտա տախի, պու կիւն գարարլաշտըրըլաճագ տըր։

Անգարա չիֆթլիկի Րուսիայըն պիր չախսա սաթըլմագ իսթէնիլդիկի, խապէր իթտիկինի ժուռնալ իթմիշ տիր։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ

1912 Յունիս 30 Պիլանչօսը

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Սանտըգտա վէ պանգալարտա նուգուտ	174,356,618	99
Ճիրօսանտա	1,406,378,681	97
Րէհին վէ Թէմինաթըլա իգրազ օլընան մէպալիղ վէ Րըբօր	472,063,959	43
Հիսապը ճարիէ	640,923,642	49
Հիսսէ, պօնօ, Թահվիլաթ վէ էսհամ	11,998,012	86
Էչեայի կայրը մէնգուլէ	35,000,000	—
Հիսապաթը միւխթէլիֆէ	32,891,318	46
Ֆրգ.	2,773,612,234	20

ՏԻՒՅՈՒՆԱԹ

Տէբօզիթօ վէ աչըգ պօնօլար	878,032,343	62
Հիսապաթը ճարիէ	1,250,734,826	46
Գապուլ խըլընմըշ բօլիչա	122,436,067	23
Վատէլի տէբօզիթօ վէ պօնօ	35,153,592	90
Հիսապաթը միւխթէլիֆէ	85,255,403	99
Իհթիեաթ աղչէսի	152,000,000	—
Թէէտիէ խըլընմըշ սէրմայէ	250,000,000	—
Ֆրգ.	2,773,612,234	20

Ասլընա մութապըգ օլտուղը թաստիգ օլունուր

Մէճլիսի իտարէ րէյիսի

Է. ԱԷԹԷՆՈՍ

Իտարէի ումումիյէ

մուրախխասը միւտիրլէր

ԷՏՄ. ՖԱՊՐ-ԼԻՒՍ, Պ. ՊՐԷՆԳԱՐ

Սահիպը իմթիեազ վէ մէսուլը դազէթա

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕՓԱՅԵԱՆ

Ճատտէի քէպիր, Թագսիմ, Ն. 65